

Mana Aleminin Gücü 18

– KENAN KOÇ · 02 Ocak 2017

***"Emri semadan arz'a nazil olarak tedbir eder." (32/5) Oluşum, özsel boyutundaki Oluşturan'ın kurduğu böyle bir mekanizma ya da sistemden dolaydır. Bu nedenle, ** "Sizi de yapageldiklerinizi de Allah yaratmıştır." (37/96), ***" "Allah, kullarına karşı lütf sahibidir. Dilediğini rızıklandırır. Ve O, Kavî (Tüm kuvvelerin oluşmasını sağlayan tek kuvvet sahibi) ve Azîz (Hükmü geçerli, mutlak galip. Eşi ve benzeri olmayan) dir." (42/19) denir.

Kişinin Allah'a kendi öz hakikati olarak yaklaşmasına engel olan şey ise kişinin vehmidir. Vehim, bireysellik ve sınırlılık idrakini besleyip kişinin ayrılık zannını güçlendirdiğinden, insandaki şeytaniyetin kaynağıdır. Yani iki yönü olan nefsin karanlık yüzü buradan kaynağını alır. İslama göre kovulmuş şeytanın vazifesi, insanı Allah'tan ayrı düşürmektir. Şeytan, kelime manasıyla uzak düşmüş demektir. Allah'tan uzak düşmek ise, Allah'ı her şeyden mutlak anlamda ayrı bilmek, beş duyuyula tesbit edilen şeyin özündeki bir ötelikte değil, uzağında bir yerde Tanrı'yı düşünmek ve kendini tesbit ettiği özelliklerle sınırlı ayrı bir birim olarak kabul etmektir. Bu vehim gücünün önüne geçilmedikçe kişi Allah'a ait sınırsız özelliklerin zuhur yeri olan Mana Aleminden kopuk yaşamaya, o aleme kapalı kalmaya başlar. Bu da ızdırabın ve cehennemin kaynağıdır. Cehennem ızdırabını sona erdirecek yegâne güç, vehmi hükmü altına alabilecek akıl gücüyle beslenmiş bir "iman" gücüdür. Çünkü iman hali, tamamen huzur ve güven veren bir ruh halidir. İmanın bu özelliği ** "İmanlarının kat kat artması için mü'minlerin şuurunda güven duygusunu oluşturan O'dur. Göklerdeki ve yerdeki ordular Allah hükmünü yerine getirmek için görevlendirilmiştir. Allah Alîm'dir, Hakim'dir." (48/4) ayetinde de kendini gösterir.

Var edeninin ve aslının Allah olduğunu ve Allah'ın da her şeye kadir olduğunu bilen kişi, sıkıntılı hallerde Allah'a ait sınırsız güçlerden, varlığını kapsayan sınırsızlıktan yardım alacağını ve selamete ereceğinin bilincindedir. Bu bilincin doğurduğu iman, özündeki manevi güçlere açık olmasını ve ızdırabı dindirecek gücü kendinde bulmasını sağlar. Hayatı sınırlayan şartlanma ve kabulleri yıkarak, kayıtsız bir görüşle, varlığın her zerresinde tüm evrenin enerjisini bulur. Kendini böylesi bir evrenin sınırsızlığında tek başına kalmış biri olarak değil, evreni ihata eden Allah'ın indindeki yok hükmünde bir ilim olarak görür. Bu bilinç kişinin ancak öz varlığına, madde olmayan manevi yönüne, yani gaybına iman etmesiyle gerçekleşir. İnsanın orjini, evreni var eden kozmik enerji ve bilinçten kopuk değildir. Hubert Reeves'in dediği gibi, "Gelip geçici bir kişide bilincin ortaya çıkışının gizemi. Bu başarının kuşaklar boyu sürüp gidişi. " dir . İşte bu yönüyle halife Allah'ı bilerek yaşayan, Allah'a ait güçlere kapalı kalmayan insandır. Allah'a ait güçler ise kişiye gökten değil, özden gelecektir. Şefaata, özden her an ulaşmaktadır. Yapılması gereken, sadece bunun idrakine varmaktır .

Kur'an-ı Kerim'de ***"ellezine yu'minûne bil gaybi" ifadesiyle felaha - kurtuluşa erenlerin "gayblarına iman edenler" olduğuna işaret edilmiştir. Bakara Suresi'nin ilk ayetleri şöyledir:** "Elif. Lâm. Mîm. Hak olduğuna şüphe olmayan bu Kitap korunmak isteyenler için hidayete erdiricidir. Onlar gayblarına iman ederler, salâtı ikame ederler, kendilerini rızıklandırdıklarımızdan karşılıksız verirler..." Öyleyse korunacakların ilk özelliği gayblarına iman etmeleridir. Çünkü korunmak, fiziksel beden, duyu

ve duygularla özdeki sınırsızlıktan perdelenmemiş olmayı gerektirir.

Gayba iman, hem mutlak gayb olan Allah'ın Zati'na ve hem de izafî gayb olan insanın kendi bilinmeyen yanına yani beş duyu ötesine imandır. Beş duyu dediğimiz fiziksel duyu araçlarıyla tesbit edilen boyut şهادet âlemdir. Ötesi ise gaybtır. Öyleyse beş duyu ötesine yönelim aracı, fiziksel göz değil, kalp gözü yani düşünce ve basiret olmalıdır. Bu ayette dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta "bilgaybi" ifadesidir. Bunun karşılığı, sadece "gayba iman edenler" değildir. Çünkü sadece "gayb" değil, "yû'minûne bilgaybi" deniyor. "Gayb'ın başında yeralan bu "bi" eki, bir şeye katılmış, o şey olmuş olarak anlamı veren bir ektir. Örneğin, bizatihi, bilfiil, bizzat, bilumum gibi kelimeler; şahıs olarak, fil olarak, kendim olarak, genelden olarak anlamlarına gelir. Öyleyse ayette, kişinin, dışında olan bir şey olarak değil, "bizzat o gayb ile varolan kişi olarak" gayba yani gaybına iman etmesi gerekir. Yani gayb, ötedeki ya da hariçteki değil, onunla varolmuş kişinin kendi gaybidir. Aynı mana ve sır Kur'an'daki birçok ayette, örneğin daha önce bahsettiğimiz "Ey iman edenler!Allah'a iman edin" hitabındaki "amenebillahi" ifadesinin "b" sinde ve dahi, Besmelenin "b"sinde de vardır. ***"Ve mâ ente bihâdil umyi an dalâletihim in tûsmiu illâ men yu'minu biâyâtinâ fehüm müslimûn." (27/81) "Sen, o körleri sapıklıklarından vazgeçirip hidayete erdiremezsin. Ancak, âyetlerimize iman edenler seni duyabilir. işte onlar, müslümanlardır." denilirken de biyatına diyerek, ayeti kendi özlerinde bulanların iman edeceği vurgulanır. Yine ***"İsteiynu Billahi."(7/128) "Allah'tan isteyin." denirken, Billahi kelimesiyle, özünüzdeki Allah'a yönelerek isteyin denir. Yani yardımı, varlığınızdaki Uluhiyet mertebesinden alın denmektedir. ***"Fe âminû billâhi ve Rasûlihinnebiyyil ümmiyi." (7/158) "Allah'a ve ümmi peygamber olan Rasûlüne iman edin!" hitabında da, B sırrı gereği billahi'nin yorumunu aynı şekilde düşünmeliyiz. Allah'ı ve resulünü özünüzde bilip, bulup iman edin denmektedir. Zira ***"Ve hüve âlâ külli şey'in Vekiyl." (6/102) "O, her şeye vekildir.", ***"...ve hüve alâ külli şey'in vekil." (39/62) "Ve O, her şeye Vekil'dir.", ***"Lehû mekâlîdüs semâvâti vel ard.." (39/63) "Semaların ve yerin anahtarları O'nundur." dolayısıyla bizimde her şeyinde özünde O vardır.

Öyleyse; dışarıdaki, yukardaki bir tanrı insana bir takım güçler ya da yardımlar gönderecek değildir. İnsan kendi özündeki o güçleri bilip bulma yönünde idrakini geliştirecek zikri ve/veya meditatif çalışmalar yapmak durumundadır. Bu çalışmaların faydalı olması ise, kişinin her şeyden önce o özelliklerin başka bir yerden geleceğine değil, kendinde atıl halde mevcut olduğuna inanmasına bağlıdır ki bu da, gabya imanla olur. ***"Hak olduğuna şüphe olmayan bu Kitap, müttâkilere hidayettir. Ki onlar gayblarına iman ederler, ..." (Bakara Suresi) Allah'ı Ahad olarak bilmek, sadece yukarda bir tanrı olduğu kabulünden vazgeçmek değildir. Aynı zamanda, kişinin kendini daha önce tanıdığı biçimde kabul etmekten arınmaya başlaması demektir. Bu arınma ne oranda gerçekleşirse, o oranda kişinin sınırlı birimsel varlığı ortadan kalkar. Öyleyse gaybına iman, kişinin bildiği ve tanıdığı beninden yani kişiliğinden daha öte ve özde bir bene geçişi simgeler. Bu yönüyle islamiyette kafır kavramı, özünde mevcut olduğu halde hakikat kendine örtülü olan, kendini bilmekten mahrum olan dolayısıyla kendine zulmeden anlamlarını içerir. Bu yönüyle kafırlık, herkezde bir miktar olabilir ve isimde müslümanlıkla yetinmeyen, kendinde kâfir kalmayana kadar mücahede eder.

Ancak tüm bu "manevi âlemini eğitme" diyebileceğimiz düşünce gücünü istenen forma sokma ve ruhi kudreti güçlendirme çalışmaları, nefsi yüceltmek, yani her istediğini yapabilmek amacıyla

yapılmamalıdır. Zaten yukarıda da dediğimiz gibi bu konuda ne büyük kudrete erişilirse erişilsin, her isteğinin olması gibi bir şey açıkladığımız nedenlerden dolayı olamaz. Aksi takdirde yaradılan Yaradan olurdu ve bu muhaldir. Ama yine de bu yöndeki bir çaba, dinde firavunluk denen olgunun oluşması nedenidir. Şüphesiz bir şekilde, nefsinin Allah'a eş koşmak yani şirkidir. Bu nedenle insan diler ama ille olacak diyemez. Sonucu Allah'a bırakır. Zaten bu yönde bir çaba, istenen herşeyin olamaması nedeniyle insanda ruhi sıkıntılar oluşturabilir. Manevi terbiye ya da maneviyatını terbiye, Allah'a özümüzden yönelmede ve hakikati tanıyıp idrak etme ve yaşamada, bunun sonucunda da getirilerini görmede, hasadı toplamada ama mutlaka getirisi olmalı demede değil (aksi halde manevi terbiye maddi getiri için yapılmış olur), bu şuurun zevkini yaşamadadır. Bu terbiye, kendi benliğine üstün özellikler kazandırmak olarak yorumlanırsa, hatta maneviyatı anlamış ve ona yönelmiş olmak bir üstünlük olarak algılanırsa, şeytaniyete tabiyettir. Maneviyatın terbiyesi, Allah'ı bilmek O'nun sınırsız tekliğinde varlığının hiçliğini kavramak, vehmi bu amaçla kaldırmaktır. Yoksa nefsi tanrılaştırmaya bir araç olamaz. Bu konuda yine Bagavad Gitta'dan bir alıntı yapalım: "İnsanlar hem kendi bedenlerinde hem de başkalarınınkinde bulunan benim varlığımı hor kullanırlar. Hem kendi bedenlerine hem de o bedende yaşayan bana eziyet eden bu insanlar, şeytansıdır. Öz denetim, kişinin kendi kendisine işkence etmesi anlamına geliyorsa, ya da bu denge başkalarına egemen olmak amacıyla elde edilmeye çalışılıyorsa o zaman Tamastan (Şeytaniyet) kaynaklanıyor demektir. Kişinin yükümlülüklerinden vazgeçmesi de yanlış bir vazgeçme olup, Tamastan kaynaklanır. Beden varoldukça, eylemden tümüyle vazgeçmek olanaksızdır. Gerçek vazgeçme, eylemin kendisinden değil, doğuracağı sonuçlardan vazgeçmedir. İnsanın kendi görevini en iyi biçimde yapması demek, her varlıkta bulunan Yaratıcıya tapması demektir. (İslamiyette de, çalışmak ibadettir) Böyle bir tapınma sonunda mutluluk getirir. Ama bil ki, dumansız ateş olmadığı gibi, kusursuz iş de yoktur. Tamas insanları ise mutluluğu uykuda, uyuşuklukta ve her türlü uyuşturucuda bulurlar. Böyle bir mutluluk baştan sona bir yanılısamadır."